SINIRISTI

KANSALLISPOLIITTINEN AIKAKAUSLEHTI

VI. VUOSIKERTA
№ 7-8
ELOK. 30 P.

1937

3: —

Goethen sodanjulistus juutalaisuutta vastaan.

On olemassa eräs suuri saksalainen nimi, ehkäpä suurin kaikista, johon meidän aikamme »ihmisyydenpalvojilla», kulttuuriliberaaleilla ja -bolshevikeilla yhtä hyvin oikeistossa, keskustassa kuin vasemmistossakin on tapana vedota sitä »raakalaisuutta» vastaan, mitä rotuajatus kansallissosialistisessa maailmankatsomuksessa edustaa. Tämä suuri nimi on Johann Wolfgang von Goethe. Millä oikeudella tämän suuren saksalaisen runoilijan ja yleismaailmallisen humanistin nimi on otettu taistelukilveksi aikamme valtavan kulttuuritaistelun juuri sillä puolen rintamaa? Ehkäpä on luotettu liiaksi siihen, että Goethe, joka oli vapaamuurari, aikanaan olisi hyväksynyt ja sulattanut myös kaiken sen, mihin nykyajan vapaamuurrarius niin kiihkeästi pyrkii, nim. yleisen kansainvälisen veljeyden, joka ei tunne mitään rotu-, kansallisuus-, kieli- ja uskontorajoja, vaan materialistisessa maailmankattomuksessaan on mennyt niin pitkälle, että se kansainvälisessä juutalaisuudessa, jota samalla erittäin voimaperäisesti edustaa aikojen kuluessa juutalaisten käsiin kerääntynyt ns. kansainvälinen juutalainen suurfinanssi, näkee toiveittensa ja pyrkimystensä korkeimman takeen, ja on siitä syystä antautunut maailman juutalaisuuden asianajajaksi ja muodostunut sen salaiseksi taistelutaistelujärjestöksi ns. kristittyjen valtioiden piirissä. Totuus kuitenkin on, että Goethe selvästä yleismaailmallisesta humanismistaan huolimatta — tai ehkä oikeammin sanoen, juuri sen perusteella — koko elämänsä lävitse otti selvämuotoisen ja yhä toistuvasti selkeästi lausutun kannan jo hänen aikanaan voimakkaasti itsenäistynyttä juutalaisuutta vastaan. Ja tosiasiat silmäimme edessä voidaankin täydellä vakaumuksella sanoa, ettei todellista humanismia millään muotoa voida ajatella erilliseksi inhimilliselle luonnolle niin oleellisesta perustuksesta kuin rotuolemus on. Ja johdonmukaisena seurauksena siitä on juutalaisuuden, jonka voima perustuu juuri rotuun ja vereen, torjuminen Euroopan kansoille täysin vieraana ja turmiollisena elämänilmiönä.

Goethen juutalaisvastaisuus juoksee ikäänkuin punaisena lankana kautta koko hänen runoutensa. Täytyy olla hyvin sokea, ellei sitä huomaisi. Viitattakoon tässä vain muutamiin kohtiin hänen kootuissa teoksissaan. Esim. »Wilhelm Meisters Wanderjahre»-teoksensa kolmannen kirjan 11:nnessä luvussa Goethe periaatteellisesti torjuu juutalaisen oikeuden päästä osalliseksi korkeimmasta kulttuurista, jonka alkuperän ja synnyn hän (juutalainen) kieltää». Teoksensa »Dichtung und Wahrheit» kolmannen osan 13:nnessa jaksossa Goethe selvästi osoittaa, miten juutalaisten itsenäistyminen uhkaa voimassaolevaa länsimaista yhteiskuntajärjestystä: »— — und mit einem noch grösseren Einflusse ward die bürgerliche Verfassung bedroht, als man Duldsamkeit gegen die Juden anzuempfehlen bemüht war.» (— — ja porvarillista valtiomuotoa uhkasi vielä suurempi vuoto, kun juutalaisia kohtaan alettiin suositella suvaitsevaisuutta.)

Mitä Goethe nuorukaisena ja kypsyneenä miehenä tästä kysymyksestä ajatteli, oli ja pysyi hänen mielipiteenään aina hänen vanhuutensa kunniankruunaamaan syksyyn saakka. Syyskuun 23 p:nä 1823 hän kirjoitti juhlallisen vastalauseen sitä Preussin lakia vastaan, jolla juutalaiset saivat Saksan kansalaisoikeudet. Goethen sanat kuuluivat:

»Onko olemassa mitään mielettömämpää kuin tämä uusi laki, joka rajoittamattomasti sallii avioliiton saksalaisten ja juutalaisten kesken? Minä näen siitä mitä pahimpia ja onnettomimpia seurauksia. — — Kaikkia siveellisiä tunteita, jotka syvimmältään pohjautuvat uskonnollisiin tunteisiin, tämä häpeällinen laki järkyttää. Ulkomaiden täytyy uskoa, että kysymyksessä ovat lahjukset, saadakseen edes jonkinlaisen selityksen siihen, että tuollainen laki on voitu hyväksyä. Ja kuka tietää, eikö kaikkivaltias Rothschild olekin sen takana.»

Niin kirjoitti vanha runokuningas Weimarissa. Mutta kuunnelkaamme nyt hänen nuoruutensakin ääntä. Selvimmin se puhuu meille v. 1778 kirjoitetussa runossa »Jahrmarktsfest in Plundersweilern» (Markkinajuhla Narinkkalassa), jonka esitämme tässä sekä alkuperäisenä että käännöksenä. Tämä runo on Goethen ja pohjoismaisen humanismin kaikkina aikoina käypä ja käyttökelpoinen sodanjulistus maailmanjuutalaisuutta vastaan. Se on samalla nerokkaan ajattelijan varoittava ennustus.

(Jatk. siv. 117.)

Oxfordin ekumeeninen maailmankonferenssi.

Kun viime vuoden loppupuolella alettiin meilläkin sanomalehdistössä kiinnittää huomiota tämän vuoden heinäkuussa Oxfordissa järjestettävään ekumeeniseen maailmankonferenssiin, oli lehtemme viime vuoden marraskuun numerossa kaksikin laajaa selostusta Tukholmassa elokuussa 1925 pidetystä ensimmäisestä ekumeenisesta maailmankonferenssista. Näissä kirjoituksissa yksityiskohtia myöten osoitettiin, että Ruotsin silloisen arkkipiispan Nathan Söderblomin henkiinherättämä ja johtama »ekumeeninen liike» palveli todelliselle kristillisyydelle täysin vieraita pyrkimyksiä ja tähtäsi jonkinlaisen »kirkollisen kansainliiton» luomiseen poliittisen kansainliiton avuksi ja tueksi, neuvoa antavaksi elimeksi muka siinä suhteessa, miten maailman maita ja kansoja olisi kristillisten periaatteiden mukaan hallittava ja ohjattava. Kuitenkin jo tällöin kävi vastaansanomattomasti ja päivän selvästi ilmi, että tätä »ekumeenista liikettä» pyritään käyttämään määrättyjen maailmanpoliittisten pyrkimysten tukena ja apuna herääviä kansallisia liikkeitä vastaan, niin että siitä oli muodostumassa kansainvälisen juutalaisuuden ja vapaamuurariuden apuliike ja propagandaelin, joiden epäkristillisten liikkeiden jakamattoman myötätunnon ja tuen Nathan Söderblomin »ekumeeninen internationale» olikin mitä suurimmassa määrin saanut puolelleen. Tätä todistaa m.m. sekin, että eräs talmudistisen sionismin pääprofeetoista, Ruotsin mooseksenuskolaisten seurakuntien ylirabbiini Marcus Ehrenpreis antoi Söderblomin liikkeelle jakamattoman myötätuntonsa ja ihastuksensa julkisen ilmauksen, ja Tukholman ekumeenisen konferenssin kansainvälisen toimeenpanevan komitean valmistavat neuvottelut ja avajaisistunto pidettiin Nathan Söderblomin johdolla Tukholman Blasieholmissa sijaitsevassa vapaamuuraripalatsissa. Tulokset Tukholman ekumeenisesta konferenssista, mikä aiheutti paljon ankaraa pyykinpesua eri maiden kristillisissä piireissä, olivat sangen laihat. M.m. Suomen arkkipiispa Gustaf Johansson ja valtaosa papistosta ja kirkkokansasta asettui ekumeenisen liikkeen suhteen täysin kielteiselle kannalle. »Vuoret olivat vavisseet synnytystuskissa ja syntyi naurettavan pieni hiiri» — totesi Hufvudstadsbladetin kirjeenvaihtaja Tukholman ekumeenisen konferenssin tuloksista. Ja vaikka siellä nimenomaan piti käsiteltämän aikamme polttavien kysymysten käytännöllistä ratkaisua, niin niitä ei rohjettu ottaa siinä mielessä edes esillekään, suureksi osaksi siitä syystä, että konferenssin paljon kehuttu yksimielisyys saataisiin joten kuten säilytetyksi. Tuloksena olikin vain 14 pykälää käsittävä hyvin pyöreäsanainen julkilausuma, josta ei todellakaan tullut näkyviin sen enempää käytännöllistä kristillisyyttä kuin mitä arkkipiispa Johansson oli konferenssissa esitetyistä asioista sanonut: »Kyllä hurskas talonpoika, joka lukee Raamattua, tietää, mikä Jeesuksen tahto tässä kohden on; ei siihen yleistä maailmankokousta tarvita». (Ks. Siniristi N:o 11; 25/11 1936.)

Ne negatiiviset tulokset ja ekumeenisen liikkeen johtohenkilöiden silmiinpistävä tärkeys, suurisuisuus ja itsensä korottaminen, mikä aina on maailmanparantajille niin luonteenomaista ja mihin syntiin Tukholman ekumeenisen maailmankonferenssin puuhaajat olivat suin päin langenneet, oli varmaankin aiheuttanut sen, että nyt Oxfordissa heinäkuussa pidetty »käytännöllisen kristillisyyden ekumeenisen neuvoston» toinen maailmankokous kokoontui paljon pienemmän ulkonaisen kohun vallitessa ja kului suuremmassa pidättyväisyydessä ja huomaamattomuudessa kuin ensimmäinen konferenssi Tukholmassa. Se kai johtui osaksi siitäkin, että liikkeen suuri ekumeeninen propagandisti ja yleismaailmallinen, kansainvälinen lavastaja Nathan Söderblom oli sillä välin saanut iäisyyskutsun isiensä tykö. Vaikka tätä kokousta olivat vuosikausia valmistelleet sadat teoloogit, juristit ja sosioloogit — tosin eri kansojen ja uskontojen piiristä, mutta samassa maailmoja syleilevässä kansallisuus-, kieli- ja uskontunnus-

tusrajoja tuntemattomassa kansainvälisessä yleismaailmallisessa ekumeenisessa hengessä — niin tulokset tästäkin kaksi viikkoa kestäneestä kokouksesta, jossa oli läsnä yli 400 edustajaa 45 eri maasta, jäivät, kuten odotettavissa olikin, hyvin abstraktisiksi, joilla vain kokouksen osanottajille henkilökohtaisina muistoina Oxfordin yliopiston historiallisissa suojissa osaksi hyvinkin eksoottisessa seurassa vietetyistä kesäpäivistä voi olla jotakin merkitystä. Oxfordin kokouksessa oli Suomesta kaksi edustajaa, vanha ekumeeninen tuttavamme tri Paavo Virkkunen ja Porvoon piispa Max von Bonsdorff. Tämä kokous ei täälläkään herättänyt sellaista kohua kuin aikanaan Tukholman konferenssi. Mutta konferenssin aikana tri Virkkunen julkaisi Uudessa Suomessa n:oissa 5/7, 16/7, 25/7 ja 1/8 matkakirjeitä ja kuvauksia tästä toisesta ekumeenisesta maailmankonferenssista. Tri Virkkusen kuvaukset ovat hyviä turistikirjeitä, kaikessa kirjavuudessaan omalaatuisia ja kevyitä lukea, jotka, käyttääksemme arkkipiispa Johansson-vainajan sanoja, monin kohdin »osoittavat sitä kevytmielisyyttä, mikä usein tulee näkyviin tohtorin kirjoituksista». Noita U. S:n alakertoja on mahdotonta ryhtyä tässä selostelemaan, sillä siksi hajanaisia turistinäkemyksiä ne ovat. Jolla on halua niihin tutustua, hankkikoon edellämerkityt U. S:n numerot.

Saksan protestanttiset kirkkokunnat ja roomalais-katolinen kirkko eivät olleet Oxfordin konferenssissa edustettuina. Varsinkin Saksan kirkkoriidat näyttävät olleen konferenssin silmätikkuna, koskapa tri Virkkusen mukaan kokouksen ensimmäinen virallinen päätöslause oli kohdistettu »Saksan evankelisen kirkon veljille». Canterburyn arkkipiispan ja tietenkin kaikkien ekumeenikkojen mielestä »Saksan evankeelisen kirkon veljet» kohtaavat kärsimyksiä muka taistelussa »Kristuksen kirkon vapauden ja evankeliumin esteettömän julistuksen puolesta», kuten mainitun arkkipiispan sanat kuuluvat. Tri Virkkusen mukaan sanotaan Saksan valtiovaltaa vastaan maallisen valta-asemansa menettämisen vuoksi kapinoivan evankelisen kirkon veljille lähetetyssä julkilausumassa m.m.:

»Meitä syvästi liikuttaa monien pappien ja maallikkojen kärsimykset, he ovat täysin ja alusta pitäen panneet itsensä tunnustavassa kirkossa alttiiksi Kristuksen herrauden puolesta ja puolustaessaan Kristuksen kirkon vapautta julistaa hänen evankeliumiaan. Osaamme arvioida tämän taistelun ratkaisevaa merkitystä, johon ei ainoastaan teidän kirkkonne, vaan myös roomalaiskatolinen kirkko on joutunut. Taistelunne koskee kristillisen todistamisen vaikeuttamista ja sortamista sekä nuorison kasvattamista elävään uskoon Jeesukseen Kristukseen, elävän Jumalan Poikaan, joka on kaikkien kuningasten kuningas ja kaikkien herrojen herra.»

Tämä Saksan kirkkoriita on tervetulleena silmätikkuna ei vain Oxfordin konferenssille, vaan yleensä kaikille niille piireille, jotka hakemalla hakevat avointa kohtaa nykyisen kansallissosialistisen Saksan panssaroidussa valtioruumiissa, kohtaa, johon he voisivat mädättävän myrkkynuolensa iskeä. Ekumeenikkojen ja muiden »kristittyjen» maailmanparantajien ohella, jotka jo aikoja sitten ovat väärentäneet Jeesuksen Kristuksen hengenvaltakuntaa koskevat sanat: »Minun valtakuntani ei ole tästä maailmasta», ikäänkuin ne kuuluisivat päinvastoin: »Minun valtakuntani on tästä maailmasta» ja sen mukaan toimivat, nyt ovat jopa juutalaisetkin, jotka tappoivat profeettansa ja hylkäsivät ja ristiinnaulitsivat ainoan yhteen pyhään ja kristilliseen yhteyteen johtavan elämän totuuksien julistajan, ja jota he yhdessä bolshevikien kanssa kauhealla ja raa'alla tavalla, pahemmin kuin mitkään pakanat, häpäisevät ja solvaavat sekä Hänen sananjulistajiaan petomaisemmin kuin julmimmatkaan Rooman keisarit vainoavat ja murhaavat — kaikkien näiden ohella ovat nyt koko maailman jumalankielteiset sosialidemokraattiset ja kommunistiset, kulttuuriliberalistiset ja mammonaa jumalanaan palvovat rahamiespiirit (— jotka määräävät sellaisten lehtien kuin Uuden Suomen, Helsingin Sanomain, Hufvudstadsbladetin, Kotimaan ym. kirjoitusten sisällön!) tulleet herkän uskonnollisiksi, kristillisiksi ja kirkollisiksi, mutta ainoastaan siinä määrin kuin määrätyllä kannanotolla ja kirjoittelulla voidaan käydä kansallissosialistisen Saksan kimppuun. Bolshevikien harjoittama uskonnon ja kirkkokuntien määrätietoinen tuhoaminen ei näitä piirejä sanottavasti liikuta, koska sitä ei voida käyttää propaganda-aineistona kansallista Saksaa vastaan. Sen sijaan, kuten U. S:n t. v. elok. 1 p:n n:ssa nimim. »Kellonsoittaja» koettaa vääntää asiaa, Neuvosto-Venäjän uskonnonvastaisuus ja uuden Saksan kirkollista valta-

taistelua koskeva riita, joka ei lainkaan koske uskontunnustusta eikä Jumalan puhtaan sanan julistusta, vaan yksinomaan entisten itsenäisten ja hajanaisten ns. maakirkkojen ulkonaisen hallinnon yhdenmukaistamista ja keskittämistä, joka on synnyttänyt eräässä osassa papistoa ankaraa vastustusta — että tämä riita, jolla ei ole mitään tekemistä ns. germaanisen uuspakanuuden hajanaisten ilmiöiden kanssa, olisi muka jollakin tavalla yhdenmukainen bolshevikien uskonnonvastaisen tuholaisliikkeen eli ns. jumalattomuusliikkeen kanssa. Näin kirjoittaa siitä »Kellonsoittaja»:

»Historiassa ennentuntematon uskonnonvastainen liike on Neuvosto-Venäjältä käsin uhannut hävityksellä kristillistä kirkkoa. Tämän hyökkäyksen takana on luja, johdonmukaisesti materialistinen maailmankatsomus, jonka mukaan uskonto on vaarallisimpia ideologioja, joka estää tämänpuoleisen kommunistisen onnenvaltakunnan toteutumista. Se on sentähden armottomasti maahan lyötävä. Rinnan tämän hyökkäyksen kanssa on Keski-Euroopassa uusi germaaninen uskonto astunut esiin. Täällä ei luovuta uskonnosta, mutta kylläkin kristinuskosta. Protestanttista ja katolista tunnustusta suvaitaan vain toistaiseksi kunnes uusi vereen ja rotuun perustuva germaaninen uskonto on korvannut kristillisen synti- ja armoopin ja rakkaudenkäskyn. Niiden tilalle tuodaan germaanisesta itsetunnosta noussut ylpeä kunniantunto, sankaruusihanne ja kansan palvonta.»

Tämäntapaista kirjoittelua Saksan kirkollisista oloista on täällä jatkunut vuosikausia, ja se on todellakin yhdenmukainen ilmiö juutalaisen, liberalistisen ja marxilaisen sanomalehdistön kirjoittelun kanssa. Eipä ihme, että tänä aikana sellaista kansainvälistä liikettä kuin ekumeeninen tervehditäänkin vanhan liberalistisen maailmankatsomuksen »nykyaikaisena ristiretkenä» kansallisyhteiskunnallista, omanvoitonpyynnöstä vapaata maailmankatsomusta vastaan. Liberalismi, rahavalta ja juutalaisuus hyväksyvät näet ainoastaan sellaisen yhteiskuntamuodon ja maailmanjärjestyksen, missä yksityisillä henkilöillä on vapaat saalistusmahdollisuudet kokonaisuuden edun kustannuksella. Pitämällä käsissään talouselämän avaimet he takaavat itselleen ja hengenheimolaisilleen johto- ja määräysvallan myöskin muilla yhteiskunnallisen ja valtiollisen elämän aloilla. Kun sitten syntyy uusi elämänkatsomus, joka laajetessaan uhkaa tätä heidän valta-asemaansa ja sen perustuksia kuten meidän aikanamme kansallissosialistinen ja fascistinen, käydään kynsin hampain taisteluun niitä vastaan ja avuksi huudetaan jopa maailmankristillisyys, joka vuosisataisessa sokeudessaan ei ole huomannut eikä tahdokaan huomata, että esim. kansallissosialistisen maailmankatsomuksen käytännölliset perustukset ovat paljon kristillisemmät, paljon lähempänä Kristuksen evankeliumin julistamia rakkaudenkäskyjä ja lähimmäisenrakkausoppia kuin minkään muun yhteiskunnallisen, valtiollisen, taloudellisen ja sivistyksellisen elämänkatsomuksen ja järjestelmän, mikä koskaan on ollut historiallisena aikana vallassa. »Hedelmistänsä puu tunnetaan!» Mutta meidän aikamme poliitikot ja ekumeenikot hosuvat umpimähkään ollenkaan edes perehtymättä uuden elämänkatsomuksen tuottamiin hedelmiin, ja kuitenkin ne ovat niin ilmeiset! »Ei huono puu voi tuottaa hyviä hedelmiä, eikä hyvä puu huonoja!» Mutta sellainen systeemi, joka ei lähimmäistänsä armahda, jossa köyhältä riistetään leipä suusta ja pulleamahaisten tirehtöörien, kauppa- ja vuorineuvosten, pappien ja leviittojen tavoin kopeasti kuljetaan hädänalaisten lähimmäisten ohitse — sellainen järjestelmä on edustajineen saanut kristinuskon perustajan tuomion. Ja nyt kaiken maailman ekumeenikot muka tämän saman kristillisyyden vaatimusten nimessä käyvät antamaan neuvoja niille, jotka aikanamme kuitenkin parhaiten niin elämässään kuin toiminnassaankin toteuttavat käytännöllisen kristillisyyden vaatimuksia! Miten järjetöntä ja mieletöntä se on! »Mutta kenen Jumala tahtoo hukuttaa, sen hän lyö sokeudella.»

Kuten sanottu, tri Virkkunen kirjeissään U. S:lle on erinomaisen haltioitunut niistä kaikista moninaisuuksista ja siitä aiheiden runsaudesta, mitä tuo ekumeeninen konferenssi hänelle tarjosi. Eikä ilman, sillä onhan hän vanha itsepintainen ekumeenikko, Nathan Söderblomin opetuslapsi, ja lisäksi vanhana puoluepoliitikkona ja parlamentaarikkona enemmän tottunut kaikenlaiseen ulkonaiseen hälinään ja kohuun kuin esim. hiljaiseen ja huomaamattomaan, mutta sitä syvempään, tai miksikäpäs ei, voimakasotteiseen ja sen vuoksi näkyvämpään seurakuntatyöhön omien lammastensa ja vuohiensa piirissä Helsingin eteläisessä Suomalaisessa seurakunnassa, jossa hänelle pappina olisi työtä yllin kyllin, niin ettei hänen oikeastaan ollenkaan kannattaisi lähteä »ristiretkelle»

oman seurakuntansa ulkopuolelle. Mutta minkäpäs sille mahtaa, kun miehellä on niin oivalliset »ekumeeniset» lahjat ja kyky selittää kaikki asiat parhain päin. Ja niin hänen yltäkylläisyydestään vuotaa koko ekumeeninen ihanuus oxfordilaisliikkeineen ja muine rinnakkaisilmioineen todella värikkäänä ja helisevänä sanatulvana, niin ettei heikkoa ole missään. Siellä on Fangen, Ramm, Mowinckel, »henkinen Oslosopimus», »Oslo-valtioiden imperialismi» ja muuta yhtä pätevää pötyä.

On olemassa kansainliitto, jonka neuvoston puheenjohtajana on bolshevikijuutalainen Litvinoff-Finkelstein. Nathan Söderblomin sommitelmien mukaan hänen ekumeenisesta liikkeestään piti tulla yleismaailmallinen kristillinen kansainvälinen veljeys, jonka johto toimisi samalla poliittisen kansainliiton neuvoa-antavana elimenä. Vielä viitisen vuotta sitten yksinkertaisissa ja aina huiputettavissa porvarillisissa valtioissa ei voitu uneksiakaan, että eräästä huonomaineisesta bolshevikijuutalaisesta tulisi kansainliiton edustavin henkilö, sen neuvoston esimies. Mutta jo tällä hetkellä on olemassa kouraantuntuvia todistuksia siitä, minkälaisten »kristillisten» voimien temmellyskentäksi tämä »ekumeeninen» maailmanliike voi muodostua, koska niille jo tässä Oxfordin konferenssissa oli annettu puhevalta, ja siis jalansija valmistettu. Eräässä konferenssin istunnossa nimittäin eräs sen johtavista edustajista, professori tri W. A. Brown New Yorkista selitti amerikkalaisen kirkkoliiton taholta annetussa virallisessa alustavassa esityksessä seuraavat, hänen mielestään muka läheiset yhtäläisyydet alkukristillisen uskonnon ja kommunistisen uskonnon (!) välillä: molempia uskontoja muka elähdytti apokalyptinen (salaperäinen) toivo; molemmat julitsivat evankeliumia (hyvää sanomaa) köyhille ja sorretuille; molemmat taistelivat ihanteittensa puolesta lähetystyönomaisella innolla; molemmat muka olivat kohtalolle ja luonnolle kuuliaisia. Tämän lisäksi siinä sanottiin: »Neuvostojen filosofiassa luonto valtaa Jumalan sijan ja luonto muuttumattomine lakineen on sanomattoman luja.» Tämä uskonnon kavallus kommunismille huipentuu seuraavaan bolshevismin siveelliseen oikeutukseen: »Sillä välin kun he nimittävät itseään ateisteiksi (jumalankieltäjiksi), tunnustavat he todellisuudessa sen, mitä nimitetään kosmilliseksi (maailmankaikkeutta koskevaksi) välttämättömyydeksi, joka vaikuttaa erään lain avulla, joka esittää kaiken inhimillisen elämän mittapuuta.» — Ja konferenssin »taloudellisten kysymysten jaostossa» tehdyssä päätöslauselmassa sanotaan suoraan, että kristittyjen täytyy olla valmiit määräämään puoloekantansa ja ottamaan osaa poliittiseen toimintaan», ja että »jokaisen täytyy omalla tavallaan vaikuttaa nykyisen taloudellisen ja poliittisen järjestelmän muuttamiseksi ja, jos se on välttämätöntä, uusimiseksi liittymällä jäseniksi poliittisiin puolueisiin, ammattiliittoihin, työnantajaliittoihin, virkamiesyhdistyksiin ja muihin yhteisöihin.» Skandinavian maiden edustajien taholta esitettiin vielä omituinen pykälä, nim.: »Maaomaisuutta ja muita luonnontuotelähteitä on käsiteltävä yhteiskunnan omaisuutena» — siis maanviljelyksen kollektivisoimisperiaate aito bolshevistisessa mielessä. Kuten näkyy, tämä kirkollinen »ekumeeninen internationale» lähentelee otteiltaan arveluttavassa määrässä marxilaisia kaimojaan.

Vaikka Oxfordin ekumeenisessa konferenssissa muodossa taikka toisessa esitettiin tällaisia »kristillisiä» mielipiteitä, joilla myös Englannin kirkon piirissä — jopa sangen huomattavissa asemissa, kuten erään piispan Espanjan punaiselle hirmuhallitukselle myötämielinen radiopropagandakin on osoittanut — on kannatusta, niin konferenssi ei millään muotoa sanoutunut niistä irti. Oxfordin ekumeeninen liike ei ole vetänyt mitään selvää rajaa oman maailmoita syleilevän julistuksensa ja bolshevistisen jumalankielteisyyden ja maailmanvillityksen välille. Tosin Ruotsin arkkipiispan Eidemin aloitteesta hyväksyttiin hyvin ylimalkainen surunvalittelu niiden kärsimysten johdosta, jotka ovat kohdanneet Venäjän kristityitä bolshevikivallankumouksen jälkeen, mutta mitään bolshevismin ja kommunismin kristikunnanvihollisuuden hylkäystuomiota ei lausuttu. Sen sijaan konferenssi otti kyllä hyväntahtoisella myötämielisyydellä vastaan Espanjan evankelisen kirkon edustajan Valencian hallituksen bolshevikeille omistamat lämpimät sanat. Ja Saksan »vainotulle marttyyrikirkolle» lähetettiin erikoinen tervehdysviesti. On hyvin ymmärrettävissä, että ekumeeninen liike tarvitsee »marttyyrejä», sillä millä se muuten voisi peitellä epäonnistumisiaan niissä monissa käytännöllisissä kysymyksissä, joita se alun perin suurella kohinalla ja propagandalla ilmoitti ottaneensa pohdittavakseen ja ratkaistakseen. Oxfordin ekumeeninen konferenssi osoitti jälleen saman

asiantilan kuin sen edeltäjä Tukholmassakin, että nykyajan polttavien kysymysten ratkaisu jää kuin jääkin itse kunkin kansan ja valtion huoleksi jopa itse kirkonkin alalla, minkään yleismaailmallisen ekumeenisen liikkeen voimatta missään määrin vaikuttaa niihin kannanottoihin ja ratkaisuihin, joita kansankunnat ja valtiot ja niiden vastuunalaiset hallitukset rodullisen, kansallisen, ja kulttuurellisen olemuksensa mukaisesti kansakunnan ja maan olemassaolon, elinehtojen ja jatkuvan kehityksen nimessä tekevät. Taistelu on oleva silloin kun on taistelun aika! Kun vanha järjestelmä on aikansa elänyt, mädäntynyt ja osoittanut kelvottomuutensa, niin se ajan oloon vaihtuu uuteen luonnonlain välttämättömyydellä. Prosessi voi tapahtua toisissa valtioissa hitaammin, toisissa nopeammin, mutta mitkään maalliset mahdit eivät kykene elämän kehitystä kahlitsemaan eivätkä pidättämään. Taistelu on elämän laki, ja jolla siihen ei ole rohkeutta, on lausunut oman tuomionsa. Ns. ekumeeninen maailmanliike ei rohkene käydä taisteluun valtiossa ja yhteiskunnassa esiintyviä huutavia epäkohtia vastaan. Niin se on lausunut oman tuomionsa. Ja ainoastaan vanhan liberalistisen maailmankatsomuksen ja materialistisen elämänkäsityksen hyödynnauttijat, kuten on nähty, ovat kiitollisia siitä kristillisestä »suojavaipasta», jonka ekumeeninen farisealaisuus on niiden vanhoille ja vaivaisille hartioille heittänyt.

Kun Oxfordin ekumeenisen maailmankonferenssin työskentelystä ja siellä esitetyistä lausunnoista alkoi tulla tietoja julkisuuteen, herätti tietenkin ansaittua huomiota se mielipiteiden kirjavuus, mikä siellä on ainakin alustavassa työskentelyssä esiintynyt. Kun sitten on mielipiteitä seulottu ja niiden loppuponsia muokattu kaikkia pääpiirteissään tyydyttävään muotoon, on saatu kokoon joukko hyvin pyöreitä, ainoastaan periaatteellisia filosoofisia lauselmia, joiden käytännölliset soveltamis- ja toteuttamismahdollisuudet ovat yhtä lähellä tai yhtä kaukana tänäkin päivänä kuin aina ennenkin ns. kristillisten valtioiden piirissä. Sillä kyllä kristinuskon käytännöllisen soveltamisen periaatteet on tunnettu kristikunnassa monena aikakautena vieläkin syvemmin ja selvemmin kuin meidän aikanamme, eikä ns. ekumeeninen julistus omasta itsekehustaan huolimatta ole suinkaan kohonnut selvyydessä ja arvossa raamatun ja kristinopin selkeää sanaa ja velvoitusta korkeammalle niille, jotka tahtovat niitä elämänsä ja toimintansa ohjeina pitää. Täkäläisellä ekumeenikolla, tri Paavo Virkkusella onkin heti konferenssista palattuaan ollut täysi työ puhdistellessa julkisuudessa, niin oikealla kuin vasemmallakin, Oxfordin konferenssin ja ekumeenisen liikkeen mainetta nimenomaan sen yksipuolisten sympatiojen takia ja että sen edustajistoon oli pesiytynyt henkilöitä, jotka vetivät selviä yhdenmukaisuuslinjoja alkukristillisen uskonnon ja kommunistisen uskonnon (!) välille. Siinä pantiin tri Virkkusen tunnettu kyky »selitellä kaikki asiat parhain päin» kovalle koetukselle, ja lienee hän siitä selvinnyt taas ainakin omasta mielestään odottamattoman ovelasti, nim. että kaikesta siitä huolimatta mitä on sanottu ja väitetty, asiat jäävät yhä edelleen aivan ennalleen, ketään ne eivät sen syvemmältä liikuta. Elämän kohtalot niin kristikunnassa kuin pakanakunnassakin, myöskin Helsingin eteläisessä suomalaisessa seurakunnassa kulkevat tänä murroskautena omia syvällisiä uriaan kysymättä ollenkaan ekumeenikoilta enempi kuin parlamentaarikoiltakaan, millä äänellä pinnalla milloinkin pihistään.

Kohtalomme ja kristikunnan kohtalo ei kaikeksi onneksi ole kaikenkarvaisten ekumeenikkojen käsissä, vaan kaikkivaltias Jumala kykenee kyllä ajan täyttyessä repäisemään seurakuntansa irti siitä uhkaavasta tuhosta ja kohtalosta, mihin kelvottomat paimenet sen saattoivat sinä hetkenä kun sudet hyökkäsivät lammaslaumaan, lauma hajosi ja paimenet pakenivat. Tämä ennustus on meidän aikanamme toteutunut Neuvosto-Venäjällä ja punaisessa Espanjassa, ja ellei Saksan ja Italian voimakkaita bolshevisminvastaisia kansallisia valtioita olisi olemassa, tämä ennustus olisi kylmä todellisuus monessa muussakin »kristillisessä» valtiossa. Canterburyn arkkipiispa ja muut oxfordilais- ekumeenisen liikkeen piispat tekisivät kristikunnalle otollisen työn laulattamalla kirkoissaan »Te Deum laudamus», siis kiitosvirren Saksan ja Italian kansojen suorittaman voitollisen bolshevisminvastaisen taistelun johdosta. Mikään »ekumeeninen liike» ei olisi koskaan sellaiseen taisteluun pystynyt eikä myöskään tule koskaan pystymään, vaan ilman kristilliseltä pohjalta nousevien kansallisten liikkeiden tuomaa apua kristikunnan viholliset tukahduttavat ennen pitkää senkin vähäisen kristillisyyden, mikä kansojen elämäntavoissa ja -muodoissa on vielä tällä hetkellä havaittavissa.

Todellinen sosialismi käytännössä.

Taloudellinen ajattelu kolmannessa valtakunnassa.

Kirj. Tri OTTO DIETRICH.

II.

Kuten olemme nähneet, ei tämä taloudellisten etujen järjestyminen yhteisedun pohjalla käy itsestään. Talous ei ole mikään itsetoimiva mekanismi, jossa jokainen voi hallita ja vallita mielensä mukaan. Se on organismi, jota johdetaan määrätystä keskuksesta. Talous sinänsä ei ole mitään, kuten kapitalistinen ja marxilainen ajattelutapa koettaa väittää. Siitä lähtien kuin ihmisiä ylipäänsä on asunut yhdessä, ei se ole ajateltavissa ilman järjestettyä yhteyttä kansaan. Talous on mahdollinen vain kansantaloutena, sillä vaikkakin eri kansojen täytyy talouselämän alalla olla kansainvälisessä vuorovaikutuksessa keskenään, ei maailmantalous siinä mielessä, että kaikki kansalliset rajat poistettaisiin talouselämän alalla, ole mahdollinen. Lähtökohtana ja päätepisteenä on aina oleva kansallinen yhteisö. Sentähden ei ainoastaan ole oikein, vaan koko talouden menestymiselle välttämätöntä, että kansallissosialistinen valtio kansayhteisön edustajana ottaa itselleen johdon ja ylemmän valvontaoikeuden kaikilla talouden aloilla, valvontaoikeuden, joka takaa korkeamman työnihanteen mukaisen etujen sopusoinnun koko kansalle.

Mitä läheisimmässä yhteistyössä Saksan Työrintaman kanssa se valvoo, että kansallissosialistisia periaatteita noudatetaan talouselämässä. Se tukee ja edistää kaikkea hyvää yksityistaloudessa ja poistaa siitä kaiken epäterveen ja huonon. Se voi kokonaisuutta silmälläpitäen määrätä suuntaviivat kulloinkin välttämättömille tai taloudellisille toimenpiteille.

Yksityinen kansalainen, olkoonpa sitten työnantaja tai työntekijä, ei sitä ehkä aina ymmärrä, koska sen täytyy vastata kulloinkin kyseessä olevana ajankohtana kokonaisuuden kannalta välttämättömiä toimenpiteitä. Mutta tietäen, että tämä kansallissosialistinen kansallisvaltio on hänen valtionsa, jonka haltuun hän luottamuksella voi jättää etujensa valvomisen, tuntuu ohimenevä uhraus vähäiseltä katsoen siihen ratkaisevaan hyötyyn, mikä siitä koituu kaikille ja siten myös hänelle itselleen.

Sanoin jo, että talous yksinään ei ole mitään. Sanoin, että kuvitelmat taloudesta ekonoomisena koneistona, joka kaikkialla ja muuttumatta toimii omien lakiensa mukaisesti, ovat perinpohjainen ja kohtalokas erehdys. Kapitalismin ja marxilaisuuden talousoppien mukaan talous on sellainen pelkästään koneellisesti vaikuttava aineellinen seikka. Nämä opit käsittelivät olosuhteita ja asioita, tavaroita ja tuotteita, mutta ne eivät ottaneet lukuun ihmisiä. Ne tutkivat tämän niinsanotun talouden ikuisia lakeja tai koettivat pohtia niinsanottuja ekonoomisia ehtoja, jotka muka määräävät koko inhimillisen olemassaolon. Tässä materialistisessa talouskäsitteessä ei hengellä, aatteella, idealismilla talouselämän luovana ja muotoa-antavana tekijänä ollut ollenkaan tai vain vähän tilaa. Ei tahdottu todeta sitä, että juuri luova ihmishenki on kaikkina aikoina määrännyt ja muovaillut taloutta, esiintyipä se sitten kaikkein alkeellisimmassa tai kehittyneimmässä muodossaan.

Ja kuitenkin asia on niin!

Talous ei ole tuollainen erillinen sieluton luomus, kuten itsekkyys ja materialismi selittävät. Taloutta hoitava ihminen ei ole tuollainen »Homo oeconomicus», josta on sanottu, että hänellä sydämen asemesta on pääkirja rinnassaan. Luonto ei ole asettanut ihmistä maailmaan yksinäisenä oliona, nykyaikaisena Robinsonina. Hän on veren ja rodun muodostaman yhteisön jäsen, yhteisön, jonka hyväksi hänen on työskenneltävä, niinkuin se työskentelee hänen hyväkseen. Talouselämä ei ole mikään oma erikoismaailmansa, joka — kerran luotuna — elää omien laki-

ensa mukaan riippumatta ihmissielusta ja tahdosta, joita palvelemaan se on määrätty. Mutta kansa ei ole taloutensa renki, vaan sen herra. Se muodostaa talouselämänsä voimiensa ja kykyjensä mukaisesti, huomioonottaen omat kansalliset erikoistarpeensa.

Samoin kuin talous ei ole ikuisesti samanlaisena pysyvä luonnonilmiö, samoin ei voi olla ikuisesti paikkansapitäviä talouselämän lakeja, jotka omaksumalla kerta kaikkiaan voisi edeltäpäin määrätä menettelynsä. Näin ovat jo kyllin kauan uskoneet kapitalistinen taloustiede ja marxilaisoppi. Ja sentähden todellisuus myös niin usein on ne saanut valheesta kiinni! Voidaan kyllä määrätyn ja määrättynä aikakautena voimassaolevan talousjärjestelmän puitteissa saada käsitys tyypillisistä suhteista ja määrätyistä tarkoitusperistä, mutta milloinkaan ei voida muodostaa ikuisesti voimassaolevia luonnonlakeja talouselämän alalla. Se ei käy päinsä, ja se on vain tieteellisesti järjetöntä puhetta.

Olen jo alussa viitannut taloudellisten arvolakien mielettömyyteen ja niiden seurauksiin, ja tahtoisin tätä kohtaa vielä erikoisesti alleviivata, koska se myöhemmin on tärkeä ajatustemme yhtenäisyyden kannalta. Johtaja itse on sen ilmaissut sangen selvästi. Hän sanoo: »Ei ole olemassa mitään oppijärjestelmää. Vuosituhansien kuluessa on talouden muoto jatkuvasti vaihdellut. Mutta ihmiselle on luonteenomaista, että hän jonakin määrättynä ajankohtana liian helposti omaksuu mielipiteen, että tätä aikaa hallitseva talouden muoto on ainoa mahdollinen ja oikea. Toisin sanoen, että ihmiskunta omaksuu oppijärjestelmän, joka on juuri yhtä vahingollinen kuin ehkä saattaisi olla tunnustautuminen päinvastaiseen oppiin. Meillä on vain yksi ainoa oppi, nim. että taloudessa ei saa olla mitään oppijärjestelmää vallitsemassa».

Näin sanoi Johtaja ja siinä hän sanoi ratkaisevan totuuden. Sivistyskansojen talous on aina jokaisessa niiden olemassaolon vaiheessa ja riippumatta siitä, kuinka korkealla kehitysasteella ne kulloinkin ovat, niiden luovan hengen tuote; jos niiden järjestelmät suuntautuivat epäyhteiskunnallisiin, liian valtiovaltaisiin ja kansaa vahingoittaviin uomiin, silloin oli syy johtajien tai johtavien kansankerrosten kykenemättömyydessä.

Talous ei ole mikään kuollut, ikuisesti samana pysyvä koneisto, vaan sillä on elävä historiansa, jonka luovat ihmishenki ja inhimillinen työ. Patriarkaalinen kotitalous, käsityöhön sidottu keskiaikainen talous, elinkeinovapauden aika, koneiden ja nykyaikaisen teollistumisen aikakausi, ne kaikki ovat seuranneet toinen toistaan, koska ihmishenki ja inhimillisen työn organisatio olivat raivanneet tien uuteen kehitykseen.

Tekniikka ja älykäs järjestely ovat aina olleet talouselämän uranuurtajia. Kuten historiassa aina kaupankäynti seurasi rohkean valloittajan miekkaa, samoin on tarmokkaiden miesten yritteliäisyys aiheuttanut myöskin kansojen kaikki suuret taloudelliset kehitys- ja konjunktuurikaudet. Ajatelkaahan vain, mitä joku Friedrich Krupp merkitsee tämän kaupungin taloudelliselle kehitykselle ja mitä hän on sille ja sitten koko Saksan kansalle antanut. Ja miten pitkälle silmäilemmekin taaksepäin historiassa, germaanista keksijäneroa — joka ryösti luonnolta sen salaisuudet ja joka älynsä soihdulla valaisi taloudellisen kehityksen tietä — ja pohjoismaisten merenkulkijain seikkailuhalun kiihoittamaa yritteliäisyyttä saa valkoinen rotu kiittää vuosisatoja kestäneestä taloudellisesta mahtiasemastaan maailmassa.

Aina olivat nerokkaat aatteet ja eteenpäin suuntautuva toimintatarmo ne tekijät, jotka laskivat perustuksen uudelle inhimillisen talouselämän kehitysasteelle, niin että talouselämä saattoi taas kehittyä uuteen kukoistukseen. Mutta taloudellinen edistys merkitsee myöskin edistystä yhteiskunnallisessa elämässä. Ja tälläkin alalla ovat aina ne kansakunnat, joiden johdossa on ollut miehiä, jotka ovat pystyneet etenemään uusia, ennenkulkemattomia teitä, voineet saattaa jäsenensä osallisiksi tämän kehityksen siunauksesta, korkean sivistyksen suomista järjestyneistä oloista. Ja jos yhdistän nämä ajatukset, muodostavat ne koko talouselämän perustavan lauseen, jonka tahtoisin ilmaista sanoilla:

Jonkin kansan palkka- ja elintaso ei ole muuta kuin sen oman hengen ja sen työskentelevien yksilöiden laadun tulos!

Epäilemättä on asia yleensä aina näyttänyt olevan siten. Mutta myöskin taloudella on nousu- ja laskukautensa. Tämän ovat saaneet kokea juuri ne kansat, ennen kaikkea Saksan kansa, jotka ovat hedelmöittävästi vaikuttaneet muiden maiden talouselämään. Se, mitä me olemme nerokkailla keksinnöillämme tekniikan alalla antaneet muulle maailmalle, koituu usein vuosikymmeniä kestäneen taloudellisen nousukauden jälkeen meille itsellemme vahingoksi, mikäli muut kansat ja maanosat ovat kehityksessä seuranneet mukana ja voineet käyttää hyväkseen meidän teknillistä edistystämme ja korkealle kehittyneen teollisuutemme tuotteita. Vienti-

kaupan kukoistusajan katkaisee taloudellinen lamakausi, joka aiheutuu tuotteiden varastoitumisesta ja maailmantalouden samanlaistumisesta. Me tiedämme kaikki, kuinka nämä taloudelliset vaihtelut usein tulevat kauppapoliittisen kiristyksen välineeksi ja vieläpä muiden kansojen poliittiseksi aseeksi meitä vastaan. Tämän kansallisen elämän vaarallisen riippuvaisuuden maailmantaloudesta kansallissosialismi poistaa, samalla pyyhkäisten pois liberalistisen ja kapitalistisen talousjärjestelmän ja korvaten sen järjestönsä hengen synnyttämällä ja sen elämää vastaavalla uudella taloussysteemillä.

Yhteisöhenkeä, joka sitä kannattaa, olen jo koettanut teille selittää, en ainoastaan maailmankatsomuksellisesti, vaan myöskin taloudellisena välttämättömyytenä. Syrjästä katsojasta näyttää siltä, että me kansantaloutemme perusteellisella uudestimuodostamisella tahdomme saavuttaa ja saavutamme elatusvapauden taloudellisen riippumattomuuden. Kukaan ei odotakaan, että taloudellisen painopisteemme huomattavampi siirtäminen kotimaisille markkinoille ja muutoksia aiheuttava taloutemme uudelleen järjestäminen voitaisiin toteuttaa kädenkäänteessä. Tarvitaan määrätty aika ennenkuin välttämättömän korvikeraaka-aineen keksimisestä päästään tämän tuotteen taloudelliseen suurtarjontaan. Mutta me saavutamme päämäärämme. Se ei millään muotoa merkitse irtautumista maailmankaupasta eikä kansainvälisestä tavarainvaihdosta. Tätä ei kyllin painokkaasti voida sanoa. Samassa määrin kuin meillä on tilaisuus lähettää maasta korkealle kehittyneen laatutyömme tuloksia, me myöskin aina tuomme muiden kansojen tuotteita. Me tahdomme laillisesti turvata kansamme niiltä talouspoliittisilta tilannevaihteluilta, joita me hätätilassa emme voisi hallita.

Mutta tästä järjestelmällisestä kansallisesta itsepuolustuksesta huolimatta ei Saksan kansa koskaan tule luopumaan teknillisesti luovista perintätavoistaan ja suuresta kulttuuritehtävästään kansojen piirissä. Kansallissosialistinen Saksa ei aio laskea aseitaan kansojen keskeisessä kilpailussa maailman teollisuusmarkkinoille, kun muut kansat uhkaavat sen omien kyvykkäiden ja ahkerien poikien korkeata elintasoa. Se ei tule kohtaloonsa alistuen suremaan menneitä vientimahdollisuuksia, jos ne ovat kansainvälisen taloudellisen kehityksen takia menneet ohitsemme eikä niitä enää voida palauttaa. Missä se eurooppalaisten maiden kehityksen takia kadotti edeltäjäasemansa, se tulee saavuttamaan tämän asemansa uudestaan vielä loistavammilla uusilla neronsa luomuksilla.

Sellaisia keksijäneronsa uusia luomuksia on kansallissosialistinen Saksa jo varsin loistavasti alkanut kehittää tekniikassa, kemian ja fysiikan alalla. Ei kapitalistisessa, vaan mitä suurimmassa määrin kansantaloudellisessa mielessä. Joka tähän asti on ollut siinä naurettavassa harhaluulossa, että uudenaikainen tekniikka ja sen aiheuttama taloudellinen edistys ovat eroittamattomasti sidotut kapitalismiin, sille opettavat tosiasiat parempaa. Kansallissosialismin vaikutus tekniikkaan on hedelmöittävämpi kuin tähän asti tuskin on voitu kuvitellakaan. Sillä se tietää, että juuri työtätekevien kansalaisten suuri joukko on se tekijä, jonka taloudellinen asema on riippuvainen kansakunnan asemasta kansainvälisellä voimakentällä. Se tietää, kuinka mahdotonta on, että voimakas, terve ja kehityskykyinen kansa pysyy tekniikan alalla semmoisella kehitysasteella, että sen työtätekevät kansalaiset joutuvat toisten, kehittyneempien kansojen orjiksi. Ja sentähden kansallissosialismi pitää henkisesti johtavien kansankerrosten kansallisena velvollisuutena jatkuvasti kansojen keskinäisessä kilpailussa pyrkiä edistykseen tekniikan alalla kansalaistensa laajojen massojen hyväksi.

Luovan tekniikan onnellistuttava puoli on kansallissosialisteille yhteiskunnallisen työn kunnia. Sillä onni, jonka keksijä saattaa ihmisten osaksi, on miljoonien vapautuminen huolista ja puutteista, miljoonien, jotka kukin paikallaan kansallisen talouselämän koneistossa raskaalla työllä ansaitsevat leipänsä. Teknillisen ja taloudellisen kehityksen suuri ja ylevä tehtävä, jota kansallissosialismi niin intohimoisesti harrastaa, helpottaa kaikkien näiden kohtaloa ja tekee heidät osallisiksi paremmista elämän mahdollisuuksista. Se ei salli tekniikan tulla orjuudeksi ja kiroukseksi työtätekevälle kansalle, vaan tekee sille mahdolliseksi erinomaisen »Kraft durch Freude»-järjestön avulla jälleen nauttia luonnosta ja isänmaan kauneudesta. Siten ymmärrettynä ja kansalle hyödylliseksi tehtynä palvelee tekniikka jälleen luontoa, jonka voittamiseksi se oli laadittu, samalla kun se jälleen avaa luonnon mittaamattoman kauneuden ja voiman korkeammalla yhteiskunnallisella kehitysasteella oleville työtätekeville kansalaisille.

Me näemme siis, että kansallissosialistisen talouselämän näköpiiri ei jää kapitalistisen talouselämän edistysihanteiden varjoon, vaan se sisäl-

lyttää ne itseensä ja ylittää ne työntyen yhä eteenpäin.

Esitin äskettäin jo eräässä toisessa kohdassa, että kansallissosialistisen aatteen mukana on maailmanhistoriaan astunut eräs hengen suurimmista luovista periaatteista. Ja olen lausunut julki sen, meitä kaikkia elähyttävän vuorenvarman vakaumuksen, että tämä aate uutena hengen mahtina tulee näyttelemään siunauksellista osaa ihmiskunnan historiassa.

Nyt tahtoisin sanoa, mistä ehkä monetkaan eivät vielä ole tietoisia, että kansallissosialismi myöskin talouselämän alalla on astunut uuden aikakauden kynnykselle. Se merkitsee kohtalon käännettä ei ainoastaan politiikassa, vaan myöskin talouselämässä.

Mitä me nyt Saksassa saamme kokea talouselämän tapahtumista, useinkin voimatta sitä vielä ymmärtää, kaikki uusi ja rohkea, kaikki entiselle ajattelullemme vieras, ennennäkemätön ja kuitenkin tosiasioita vallitseva, se on askel uudelle kehitysasteelle inhimillisessä talouselämässä, askel, jonka kansallissosialistinen Saksa on jo ottanut tai vielä aikoo ottaa. Me itse olemme ehkä liian lähellä tapahtumia voidaksemme katsoa niitä sillä selvänäköisyydellä, millä historia ne kerran tulee tulkitsemaan. Mutta että niin tulee tapahtumaan, näyttää minusta varmalta.

Kapitalistisen talousjärjestelmän tilalle on astunut kansallissosialistinen järjestelmä, joka perustuu vallan toiseen henkiseen suuntaan ja joka tottelee vallan toisia sisäisiä lakeja, kuin mitkä kapitalistista talouselämää vallitsevat.

Ja tältä kannalta katsoen kaikki näennäiset ajattelun ristiriitaisuudet ja eriävät käsitykset meidän päiviemme käytännöllisen talouselämän tapahtumien arvosta ja merkityksestä saavat selityksensä ja ratkaisunsa.

Se, joka jo menneen aikakauden talousopillisten käsitteiden avulla ryhtyy selittämään uutta, se, joka kansallissosialistisen Saksan kansantaloudelliseen uudisrakennukseen sovelluttaa jo aikansa eläneen kapitalistisen talousajattelun mittapuuta, tekee väärät laskelmat, eikä hän tule ymmärtämään uutta aikaa ennenkuin hän on ne hyljännyt. Voimmeko esimerkiksi kuvitella, että joku kahdeksannentoista vuosisadan kelpo käsityöläismestari olisi voinut kunniallisten ammattikuntalakiensa silmälasien läpi nähdä esiinryntäävän teollisuusaikakauden taloudellisia yhteenkuuluvaisuuksia ja välttämättömyyksiä?

Olisiko nyt asianlaita yhtään toisin, jos jo ohi aikansa eläneiden kapitalististen talouskäsitteiden mukaan tahdottaisiin arvostella kansallissosialistisen nykyajan tarpeita?

Me seisomme nyt laajan taloudellisen uudistustyön edessä. Saksan kansa, joka uuden suuren aatteen vaikutuksesta on poliittisesti lujittunut ja liittynyt yhteen aloittaakseen marssin kohti uutta tulevaisuutta, perustaa menneen ajan raunioille uuden taloudellisen pohjan, joka laajuuteensa ja suunnitteluunsa nähden on tuon uuden taloudellisen aikakauden suuruuden mukainen, tuon aikakauden, joka sillä on edessään ja johon se alkaa vastakehittyneine voimineen sopeutua. Kohtalo on määrännyt meille juuri tämän taloudellisen tehtävän ja katsonut meidät arvollisiksi ratkaisemaan sen koko kansan parhaaksi.

Saammeko me arkailla tämän tehtävän suuruutta? Saammeko me vitkastella lähtiessämme tälle taloudellisen uudistuksen tielle, vaikkakaan emme voisi edeltäpäin aivan pennilleen laskea sen rahallista tulosta?

Saammeko me asettaa lyhytaikaiset kapitalistiset kannattavaisuussyyt välttämättömien ja kauaskantoisten kansantaloudellisten uudistustoimenpiteiden esteeksi, toimenpiteiden, jotka hankkivat työtä ja leipää miljoonille työttömille?

Jos me ajattelemme kansantaloudellisesti, jos me ajattelemme pitemmälle, me emme saa niin tehdä. Me emme saa tehdä siten sellaisena tärkeänä käänteentekevänä ajankohtana, jollaisessa nyt elämme. Sillä sellaisessakin tapauksessa, missä »kapitalistista kannattavaisuutta» ja korkotuloja ei niin tarkoin edeltäpäin voida laskea, voi luottamus kansan tuotantokykyyn, laatuun ja työtehoon oikeuttaa pääomien käyttämisen, vieläpä tehdä sen taloudellisesti välttämättömäksi, jos niitä käytetään sellaiseen taloudelliseen rakennelmaan, johon nousukauttaan elävä kansa sopeutuu. Sellaista aikakautta me nyt elämme.

Kapitalistisen talousjärjstelmän tuntomerkkejä meillä oli se, että se jätti sellaisen kehityksen oman onnensa nojaan, riippuvaiseksi pääomasta ja eräisten voimien vapaan, mutta hitaan vaikutuksen varaan. Nyt on tehtävä tullut jo liian suureksi ja valtavaksi, jotta voitaisiin menetellä siten. Asiat vaativat nopeata ratkaisua. Kansallissosialismi opettaa meitä järjestelmällisesti ohjaamaan sellaista kehitystä, voimaperäisesti tukemaan sitä valtion taholta, ja järjestäytymisen ja voimien valikoimisen avulla moninkertaistaa sen vaikutus.

Mutta mistä otatte sen rahan paljouden, minkä kaikki nämä laitokset ja yritykset nielevät —

kysytään, eikä tätä kysymystä nykyään kuule niinkään harvoin. Pääoman muodostumisen ja liiketoiminnan laajuuden täytyy olla sopusoinnussa keskenään, sanoo kapitalistinen talousoppi, tahi yleistajuisemmin sanottuna: ei voida jatkuvasti kuluttaa enemmän kuin ansaitaan, sijoittaa yrityksiin enemmän kuin on työllä hankittu ja säästetty, muutoin joutuvat jälkeentulevat vielä säästämään meidän hyväksemme.

Tässä kohdassa kansallissosialistinen taloutta koskeva ajattelutapa käy yksiin tähänastisen taloudellisen käsitystavan kanssa. Kauemmas katsoen ja koko konjunktuurikauden kulkuun nähden asia onkin niin. Mutta samalla saan muistuttaa, että yksityistaloutta koskevan ajattelun eräs peruslauselma aina on ollut, että jokaisen konjuktuurin alkaessa luottopoliittinen ennakkotoimenpide tulevaisuuden varalta ei ainoastaan ole sallittu, vaan vieläpä välttämätön. Mutta onko sitten se, mikä meillä tapahtuu, muuta kuin yhtä oikeutettu konjunktuuri- ja talouselämän laajentamispyrkimys, jonka luonnon pakosta täytyy olla seurauksena meidän kohoavasta taloudellisesta voimastamme ja kasvavasta kansallisesta merkityksestämme maailmassa?

Niin kauan kuin me käytämme varoja saattaaksemme tähän asti käyttämättöminä olleet ja tuottamattomat työvoimat palvelemaan ja hyödyttämään kansakuntaa, niin kauan kuin me käytämme rahoja tehdäksemme tähän asti vain kuluttajina olleista kansalaisista ansaitsevia yksilöitä, niin kauan kuin me käytämme rahaa turvataksemme sen talouselämän alan, jossa me elämme ja josta me elämme, niin kauan kuin käytämme rahaa ottaaksemme viljelykseen ja saadaksemme tuottamaan tähän asti hedelmättömän maan, niin kauan on näiden yritysten rahoittaminen suurin taloudellinen välttämättömyys, mitä yleensä voidaan ajatella!

Tosin ei se konjunktuurikausi, jossa tällainen produktiivinen rahojen käyttö muuttuu kansantaloudelliseksi voitoksi ja rupeaa tuottamaan, ole niin lyhytaikainen kuin tavalliset normaalit taloudelliset konjunktuurikaudet. Mutta epätavallisina aikoina tarvitaan epätavallisia keinoja. Eikä kukaan väitä, ettemmekö me nyt eläisi uutta epätavallista aikaa!

Kansallissosialistinen talousjärjestelmä ei ole aloittanut teoreettisilla mietiskelyillä, vaan käytännöllisellä työllä. Se ryhtyi käytännössä toteuttamaan välttämätöntä. Sen talous- ja kannattavaisuuslaskelmissa on määrättynä tekijänä luottamus uudestaan elpyneen kansan produktiivisiin voimiin. Näiden voimien lisäkasvu on ennenkuulumattoman suuri, ja näitä voimia ohjaa luja tahto. Joka tälle pohjalle rakentaa, seisoo vankasti. Se, mitä nyt pannaan alulle, on tulevaisuudessa kantava tuhatkertaisen hedelmän. Valtavat tiet ja peltolakeudet, rakennukset ja laitokset, joita nyt rakennetaan, tulevat vielä vuosisatoja olemaan todistuksena rohkeasta ja menestyksellisestä taloudellisesta ajattelusta. Jos ne voisivat puhua, todistaisivat ne meidän jälkeentulevillemme, kuinka paljon paremmin ne ovat kannattaneet, kuin mitä pikkusielut kerran tahtoivat myöntää.

Mutta oppi, joka tästä taidosta koituu kansallemme, on kerran muodostuva — se on minun vakaumukseni — kansallissosialistisen taloudellisen ajattelun klassilliseksi teoriaksi. Silloin opetetaan kouluissa ja yliopistoissa tähän tapaan:

»Kapitalistisen talousperiaatteen — 'pääoma tuottaa pääomaa' — vastapainoksi asetti kansallissosialistinen talousjärjestelmä totuuden: 'työ tuottaa työtä'».

Pääoma ei ole muuta kuin säästettyä työn tulosta. Pääomakin on työn tuote. Se luotiin työn avulla ja siksi se on vuorostaan määrätty palvelemaan työtä. Mutta järjestelmää, joka edistää pääoman väärinkäyttöä ja jolla yleensä on edellytyksiä siihen, me nimitämme kapitalismiksi.

Kansallissosialismi sitävastoin ajoi läpi sen perustavan lauselman, että talous ei ole mikään pääomaprobleemi, vaan organisatioprobleemi.

Taloudellisesti välttämättömien uudistusten vaikutuksesta, jotka toimenpiteet samalla hankkivat työtä miljoonille kansalaisille, heräsi maatalous uuteen elämään.

Pääoman avulla korotettiin palkat ja hankittiin rakennusaineita. Palkkojen ja tulojen kasvaminen taas lisäsi ostokykyä ja kysyntää. Tavaran kysyntä ja raaka-aineen runsaus taas aiheutti enemmän työtä, enemmän kysyntää, enemmän tuloja, enemmän pääomaa ja enemmän yrityksiä.

Työstä johtuu enemmän työtä ja suuremmista palkoista enemmän leipää. Raha muuttui itse-tarkoituksesta välikappaleeksi, ja pääoma, jota silloin käytettiin, ei palvellut itseään, vaan kansan elämää ja kehitystä, johon tehtävään se on määrättykin.

Sanalla sanoen on silloin kansallissosialistinen periaate »kansantaloudellisesta tuottoisuudesta» poistanut liberalistisen opin »kapitalistisesta kan-

nattavaisuudesta» ja käytännössä laskenut perustuksen kansan taloudelliselle nousulle. Se on avannut tien uuteen taloudelliseen ja yhteiskunnalliseen nousukauteen, uuteen länsimaisen kulttuurin kukoistus- ja kehitysvaiheeseen.

Tämä, mitä myöhemmin kerran tullaan kouluissa opettamaan nykyisestä ajasta, tulisi meidän jo nyt ymmärtää ja sen mukaisesti toimia taidolla ja taloudellisella kaukonäköisyydellä!

Mutta siinä on tarpeen tosi kansantaloudellinen eikä vain riittämätön yksityiskapitalistinen ajattelutapa. Intuitiivisen näkemyksen varmuudella on Johtajamme tässäkin suhteessa käynyt meidän edellämme. Kun hän vaatii yksityistaloutta seuraamaan aloitteitaan, ei se lopultakaan ole mitään muuta kuin pääoman pyrkimysten suuntaamista oikeisiin taloudellisiin uomiin. Sellainen toiminta vaatii taloudellista ja yhteiskunnallista ajattelutapaa kansallissosialistisessa mielessä.

Tämän ylevän käsityksen mukaisesti, että työläinen ja apulainen tekevät samaa rakentavaa yhteistyötä kuin muutkin, tulisi työnantajan huolehtia produktiivisesta työnhankinnasta, uskollisena sille kansallissosialismin periaatteelle, että omaisuus ei anna etuoikeuksia, vaan velvollisuuksia yhteisöön nähden. Arvelen jo kyllin selvästi esittäneeni, että meidän nykyisessä asemassamme tällaisen työnhankinnan täytyy vaikuttaa taloudellisesti tuottavasti. Liikeyritykset ja kaikenlainen taloudellinen toiminta yhteiskunnassa hyödyttää sekä työläistä että työnantajaa. Tämä on todellista sosialismia. Työn ja toiminnan sosialismia!

Osoittakaamme, että olemme suuren aikamme ja sen vaatimusten arvoisia!

Ajatelkaamme, että meidän ei ole pakko taistella vain elääksemme, vaan että me olemme velvolliset taistelemaan tullaksemme sisäisesti vapaiksi ja voimakkaiksi pystyäksemme luovaan työhön kansamme elämän säilyttämiseksi!

Älkäämme laskelmoiko silloin kun meidän pitäisi uskoa!

Älkäämme arkailko silloin kun pitäisi uskaltaa!

Toimikaamme luottaen ja uskoen kansamme voimaan ja kuolemattomaan henkeen!

Goethen sodanjulistus juutalaisuutta vastaan. (Siv. 106.)

Markkinajuhla Narinkkalassa.

Du kennst das Volk
das man die Juden nennt,
Das ausser seinem Gott
nie einen Herrn erkennt,
Du gabst ihm Raum und Ruh,
sich weit und breit zu mehren
Und sich nach seiner Art
in deinem Land zu nähren;
Du wurdest selbst ihr Gott,
als ihrer sie verstiess
Und Stadt- und Tempelpracht
in Flammen schwinden liess.
Und doch verkennen sie
in dir den gütgen Retter,
Verachten dein Gesetz
und spotten deiner Götter.

Doch ist das nicht allein:
sie haben einen Glauben,
Der sie berechtiget,
die Fremden zu berauben
Und der Verwegenheit
steht deine Völker bloss.

Es ist ein jeglicher
in deinem ganzen Land
Auf ein und anderer Art
mit Israel verwandt
Und dieses schlaue Volk
sieht einen Weg nur offen:
So lang die Ordnung steht,
so lang hat's nicht zu hoffen.
Es nährt drum insgeheim
den fast getüschten Brand
Und eh' wir's uns versehn
so flammt das ganze Land.

Tuo Juudan kansa,
kulje vaikka kunne,
Se paitsi jumalaans'
ei muuta herraa tunne.
Sa maassas' omin valloin
levitä sen annoit
Ja itsens' elättää,
siit' tuskin huolta kannoit.
Sait sille jumalaks,
pois oma kun sen heitti,
Ja kaupungin ja templin
liekkimereen peitti.
Vaan sua tunne ei
se pelastajanaan;
Ei tunne lakias',
ei Jumalaasikaan.

Mutt' tuo ei riitä viel':
on yksi usko heillä,
Mi heidän käydä suo
vain ryöstön, vilpin teillä.
Ja kansas' altis on
vain tähän riistohon.

Ja niin on jokainen,
siit' ei oo lukua,
Sun koko maassasi
vain Juudan sukua.
Ja viekas kansa tuo
sen huomaa joka hetki:
Miss' seisoo järjestys,
on toivoton sen retki.
Se liekkiin sammuvaan
nyt puhaltaa vain salaa:
Kun tuskin huomaatkaan,
niin koko maa jo palaa.

Suomen V. ja O. M. Suur-Loosin alaisten vapaamuurariloosien työskentely ja juhlamenot.

VII.

Mestarimuurarin vihkimismenot. (Jatk.)

Luento otteista (kädenpuristuksista).

Kunnianarvoisa mestari: »Nyt selitän sinulle (mestariasteeseen pyrkijälle) niiden eri otteiden merkityksen, joiden avulla sinut on koroitettu tämän korkean asteen vapaamuurariksi. Ne ovat samat, jotka määrättiin käytäntöön otettavaksi suurmestari Hiram Abiffin ruumista kuolleista herätettäessä. Ne muistuttavat kolmea vaihetta eli tilaa, jotka ihmiskunta on luomisen jälkeen läpikäynyt, nimittäin luonnontilaa, Juudan vallan aikaa ja kristillistä aikakautta.

Oppilaan ote (kädenpuristus), jonka avulla kuollutta ei voitu herättää, kun ruumis oli jo liian pitkälle mädäntynyt, muistuttaa meille ihmiskunnan luonnontilaa. Jumalallinen ilmestys ei tällöin vielä ollut tullut maailmaan ilmoittamaan sielun kuolemattomuudesta.

Velimuurarin ote, jonka avulla ei äskenmainitusta syystä voitu ruumista saada nousemaan ylös, muistuttaa Juudan vallan ajasta. Jos tutkitaan lakia ja profeettoja, niin havaitaan, ettei niissä missään kohdassa selvästi ja vakuuttavasti puhuta ruumiin ylösnousemisesta.

Mutta »leijonan käpälä», eli mestarimuurarin vahva ote, jonka avulla ruumis herätettiin kuolleista, muistuttaa kuvaannollisesti kristillistä aikakautta. Tämä kehityksen vaihe on luonut elämän ja kuolemattomuuden ja selvittänyt ihmiskunnalle, että Juudan heimon leijonan ansiosta ihmisten ruumiit lopuksi herätettiin kuolleista ja ruumis on sen jälkeen yhtä puhdas kuin sielukin.»

Loosin sisustus.

K.a. mestari: »Tässä näet edessäsi mestarin maton. Jokainen kuvio siinä on samalla siveysopin läksy.

Siinä on kolme vapaamuurarillista pylvästä, joiden nimet ovat Viisaus, Voima ja Kauneus. Ne edustavat Israelin kunigasta Salomoa, Tyroksen kunigasta Hirania ja Hiram Abiffia.

Viisauden pylväs edustaa Israelin kunigasta Salomoa, koska juuri hän suuressa viisaudessaan pystytti ylemmyyden muistomerkin (Jerusalemin temppelin), mikä on tehnyt hänen nimensä kuolemattomaksi.

Voiman pylväs edustaa Tyroksen kuningasta Hiramia, koska hän tuki kuningas Salomoa tässä suuressa ja kunniakkaassa yrityksessä.

Kauneuden pylväs edustaa Hiram Abiffia, koska hän ihailtavalla taidollaan kaunisti ja koristi temppelin.

Temppeliä kannatti tuhatneljäsataa pylvästä ja kaksituhattaneljäsataakuusi seinäpilaria, jotka olivat hakatut kaikkein hienoimmasta Parian marmorista.

Vuoristossa ja kaivoksissa oli temppeliä rakentamassa kolme suurmestaria, kolmesataa arkkitehtiä, kolmetuhattakolmesataa mestaria eli työnvalvojaa ja kahdeksankymmentätuhatta velimuuraria. Kaikki nämä olivat palkattuja. Näiden lisäksi kolmekymmentätuhatta israelilaista vuorotteli joka kolmas kuukausi työssä rakennuksella oppilaina ja taakkojen kantajina. Kaikki nämä oli Salomo järjestänyt ja luokitellut niin viisaasti, ettei kateus ja epäsopu päässyt häiritsemään yleistä rauhaa tänä tärkeänä aikana.

Kolme porrasaskelmaa mestarin matossa esittävät kuvaannollisesti ihmiselämän kolmea päävaihetta, nimittäin nuoruutta, miehuutta ja kypsyyttä. Oppilasasteella eli nuoruudessamme meidän pitää innokkaasti hankkia hyödyllistä tietoa ja taitoa. Veljesasteella, miehuudessamme, meidän pitää soveltaa käytäntöön tietojamme, niin että täytämme velvollisuutemme Jumalaa, lähimmäisiämme ja itseämme kohtaan. Silloin voimme kypsyysiässä, mestarimuurareina, nauttia onnellisina hyvin käytetyn elämän saavutuksista sekä kuolla kuolemattoman kunnian toivossa.

Suitsutusastia on puhtaan sydämen tunnuskuva, mikä aina kelpaa Jumalalle uhriksi. Ja niinkuin suitsutusastia aina hehkuu palavaa kuumuutta, niin meidän sydämemmekin pitäisi alati hehkua kiitollisuutta suurta Luojaamme kohtaan hänen meille suomastaan runsaasta siunauksesta ja hyvyydestä.

Mehiläiskeko on toimellisuuden tunnuskuva. Se kehoittaa kaikkia luotuja taivaan korkeimmasta enkelistä maan matalimpaan matoseen saakka ahkeruuden hyveeseen. Se kehoittaa meitä käyttämään järkemme ja älymme työhön ja toimintaan siten, ettemme milloinkaan tuudittaudu toimettomaan omahyväisyyteemme, silloin kuin toverimme on avun tarpeessa ja kun vallassamme on auttaa häntä tuottamatta itsellemme ikävyyksiä.

Kun teemme havaintoja luonnossa, huomaamme, että ihminen oli alkujaan avuttomampi maailmassa kuin eläin. Hän oli kykenemätön tulemaan kunnolli-

sesti toimeen. Koko ikänsä hän sai olla varuillaan villipetojen hyökkäyksiä vastaan, tai suojella itseään luonnon ja ilmaston ankaruutta vastaan. Suuri Luoja olisi kai mieluimmin luonut ihmisen riippumattomaksi kaikista muista olennoista, mutta kun toiselta puolen yhteenliittyminen on yhteiskunnan suurin voima, luotiin ihmiset toisistaan riippuvaisiksi, jotta he yhteenliittyneinä voisivat myöskin paremmin puolustautua sekä samalla paremmin täyttää keskinäisen ystävyyden ja rakkauden vaatimuksia. Ihmiset, jotka edustavat Jumalan suurinta luomissaavutusta, määrättiin siis elämään yhdessä toistensa kanssa. Niinpä sellainen ihminen, joka ei koeta kohdaltaan kykynsä mukaan kartuttaa yhteistä tietoa, on laiskuri yhteisessä keossa, ja niin ollen hyödytön yhteiskunnan jäsen, eikä ansaitse meidän vapaamuurarien tukea ja suojelusta.

Peruskirja, jota ulkovartijan miekka suojelee, muistuttaa meitä siitä, että on aina oltava varovaisia ajatuksissa, sanoissa ja töissä. Vaitiolo ja varovaisuus ovat tarpeen, ne ovat vapaamuurarin päähyveitä, varsinkin kun lähettyvillä on vapaamuurariuden vihollisia.

Sydämeen suunnattu miekka osoittaa kuvaannollisesti, miten ennemmin tai myöhemmin oikeus aina voittaa. Sanat ja teot voivat jäädä ihmisiltä kuulematta ja näkemättä, mutta »kaikki näkevä silmä», jota aurinko, kuu ja tähdetkin tottelevat ja jonka valvonnan alaisena pyrstötähdetkin suorittavat suunnatonta kiertokulkuaan, tunkeutuu ihmissydämen sisimpiinkin sopukoihin ja maksaa meille palkan ansiottemme mukaan.

Ankkuri ja arkki ovat oikean toivon ja oikein käytetyn elämän tunnuskuvia. Ne edustavat jumalallista arkkia, joka turvallisesti keinuttaa meidät myrskyisen elämänmeren yli, ja ankkuria, joka turvallisesti kiinnittää meidät rauhalliseen satamaan lepäämään vaivoista väsyneinä.

Euklideksen neljännenkymmenennenseitsemännen probleeman keksi vanha ystävämme ja veljemme, suuri Pythagoras, joka matkoillaan Aasiassa ja Euroopassa vihittiin monen eri uskontunnustuksen papiksi ja kohosi myöskin mestarimuurarin korkeaan arvoon. Tämä viisas filosoofi oli hankkinut otselleen suuret yleistiedot, mutta ennen kaikkea hän oli etevä geometriassa ja siis myöskin vapaamuurariudessa. Tämän tieteen alalla hän ratkaisi monta probleemaa ja teoreemaa. Huomionarvoisin niistä on se, jonka hän riemuiten nimitti »Eurekaksi», mikä on kreikan kieltä ja merkitsee: »Olen löytänyt (keksinyt) sen.» Sen keksittyään hänen kerrotaan uhranneen »hecatombin» s.o. sata härkää. »Eureka» opettaa vapaamuurareita ennen kaikkea rakastamaan taiteita ja tieteitä.

Tiimalasi on ihmiselämän vertauskuva. Näetkös, kuinka nopeasti hiekka virtaa ja kuinka pikaisesti elämämme kulkee kohti loppuaan. Ilman ihmetystä emme tosiaankaan saata tarkkailla tässä koneistossa toimivia hiekkajyväsiä; nehän valuvat melkein näkymättöminä, ja kuitenkin ihmeeksemme lyhyen tunnin kuluessa tiimalasin yläosa on tyhjentynyt. Siten häipyy ihminenkin. Tänään puhkeavat toivon hennot silmut, huomenna kukat, jotka kunnian kukkina koristavat hetken ihmiselämää, mutta jo seuraavana päivänä tulee halla ja vioittaa niitä. Ja juuri kuin ihminen kuvittelee olevansa kunniansa kukkulalla, hän putoaa syksyn lehtien lailla rikastuttaakseen maaemon voimaa.

Viikate on ajan tunnuskuva. Se katkaisee hauraan elämän langan ja sinkoaa meidät iankaikkisuuteen. Näetkös, minkälaista tuhoa tuottakaan ajan viikate inhimilliselle elämälle. Jos sattumalta vältämme lukemattomat uhkaavat vaarat lapsuus- ja nuoruusaikanamme ja saavutamme terveinä ja hyvissä voimissa miehuusiän, niin sittenkin ajan viikate ennen pitkää lyö meidät maahan, ja meidät kootaan sinne, minne isämme ovat jo ennen meitä muuttaneet.

Viimeinen tunnuskuvien sarja, johon tahdon huomiotasi kiinnittää, on tapponuija, lapio ja ruumisarkku. Nuija, jolla suurmestarimme Hiram Abiff murhattiin, on niiden sairauksien tai tapaturmien tunnuskuva, joihin elämämme lopulta päättyy. Lapio kuvaa sitä lapiota, jolla hänen hautansa kaivettiin ja ruumisarkku sitä arkkua, johon hänen jäännöksensä kätkettiin.

Nämä ovat vääjättömiä kuoleman tunnuskuvia, jotka herättävät meissä vakavia mietteitä. Mutta akaasia, joka iätivihreänä kukoisti mestarin haudan pääpuolessa, muistuttaa meitä kuolemattomuudesta, joka ulottuu haudankin toiselle puolelle. Se on mitä läheisintä sukua sille ylevälle käsitteelle, joka esiintyy kaikkialla luonnossa elävöittäen sen eikä koskaan, ei milloinkaan kuole.»

K.a. mestari: »Tähän, veljeni, päättyvät tämän asteen luennot. Nouse ylös nyt, ja minä ilmoitan sinulle velvollisuutesi».

Pyrkijä nousee seisomaan, k.a. mestari koputtaa kolmasti; koko loosi nousee ylös.

K.a. mestari: »Veljeni N. N., sinun innostuksesi järjestöämme kohtaan, edistymisesi mysterioissamme ja jatkuva myönteinen suhtautumisesi sääntöihimme ovat osoittaneet sinut todella tämän erikoisen suosion arvoiseksi.

Kunnia ja velvollisuus velvottavat sinua nyt pysymään uskollisena. Kaikissa tilanteissa on sinun käyttäydyttävä arvokkaasti ja pysyttävä esimerkiksi kelpaavalla kuuliaisuudella vapaamuurariopille uskollisena. Esimerkillinen käytöksesi tulee osoittamaan maailmalle, että me olemme ansainneet etuoikeutemme ja ettet ole ansiottomasti saanut suosiotamme.

Arvokkaassa asemassasi olet oikeutettu oikaisemaan ja ohjaamaan vähemmän oppia saaneen veljesi sopimatonta esiintymistä, tukemaan häntä pysymään lujana vihollisten asettamia ansoja vastaan sekä suojelemaan häntä vääristä opeista. Olkoon erikoisesti sydämelläsi veljeskunnan maineen säilyminen tahrattomana, ja senvuoksi on sinun myöskin vartioitava kokemattomia, etteivät he poikeaisi uskollisuuden tieltä. Niille, jotka ovat alemmassa asteessa, on sinun teroitettava kuuliaisuutta ja alistuvaisuutta. Vertaisillesi ole kohtelias ja ystävällinen. Ole kuuliainen esimiehillesi ja rakasta heitä. Koeta hälventää kaikki pahat puheet ja parjaukset, joita tähdätään järjestöämme vastaan. Ikivanhat rajapyykkimme on sinun huolellisesti pidettävä voimassa, etkä millään tekosyyllä saa sallia kenenkään loukata niitä tai poiketa vakiintuneista perinnäistavoistamme.

Kunniasi ja maineesi on riippuvainen siitä arvokkuudesta, millä esiinnyt nyt saavuttamassasi ase-

HAN[illegible]N: *Saatanan muistelmat,*

[illegible] Euroopan kansojen murhenäytelmä XIX:nnellä ja XX:nnellä vuosisadalla, [illegible], hinta 35 mk. Tämä esitykseltään joustava, purevalla tyylillä ja terävällä näkemyksellä kirjoitettu teos selventää erinomaisella tavalla monta hämärää kohtaa ja syy-yhteyttä suurvaltojen salaisen ja julkisen politiikan piiristä. Tutut historialliset henkilöt esiintyvät kirjan sivuilla ilmielävinä luonteenomaisine piirteineen.

THEODOR FRITSCH: *Rahavaltiaiden synnit,*

todistuksia kansainvälisen juutalaisen suurpääoman osuudesta maailman suurpoliittisiin tapahtumiin, 152 siv., hinta 20 mk. Esitys perustuu tekijän pitkälliseen oikeusjuttuun, minkä juutalainen Warburgin pankkihuone Hampurista oli häntä vastaan nostanut, sekä tässä jutussa esitettyyn todistusaineistoon. Erinomaisen valaiseva teos, jonka ajankohtaisuus on yhtä tuore vielä tänäkin päivänä.

CEVAT RIFAT BEY: *Kaunis Simi Simon,*

kuvaus juutalaisten maanpetoksellisesta toiminnasta Palestiinassa maailmansodan aikana, 107 siv., hinta 20 mk. "Kirjan lukee kuin romaanin, ja kuitenkin se on vain tositapahtumien selostus."

Saatavana kirjakaupoista ja postivapaasti kustantajalta.

KUSTANNUS-OY. VASARA.
Helsinki, P. Robertinkatu 10.

---

massa. Älä siis mistään syystä riko valaasi, petä saamaasi luottamusta tai horjahda velvollisuuden sieltä, vaan pysy luotettavana ja ole uskollinen. Seuraa sen kuuluisan mestarin esimerkkiä, jota olet tänä iltana edustanut. Siten ansaitset sen kunnian, minkä olemme sinulle suoneet, ja olet myöskin sen luottamuksen arvoinen, minkä olemme sinulle antaneet.»

Tämän jälkeen seuraa tavanmukainen kuulustelu, jossa loosimestari yksityisseikkoja myöten tiedustelee vasta leivotulta mestarimuurarilta kaikki kohdat, mitkä liittyvät tähän seremoniaan ja rituaaliin. Kuulustelu käy tähän tapaan:

K.a. mestari: »Oletko mestarimuurari?»

Tulokas: »Olen.»

K.a. mestari: »Mikä sai sinut rupeamaan mestarimuurariksi?»

Tulokas: »Haluni saada mestarimuurarin palkka voidakseni paremmin huolehtia itsestäni ja perheestäni sekä saadakseni tilaisuuden auttaa köyhiä mestarimuurareita ja heidän leskiänsä ja orpojansa.»

K.a. mestari: »Missä olet tullut mestarimuurariksi?»

Tulokas: »Oikein ja laillisesti kokoontuneessa mestarimuurarien loosissa.»

K.a. mestari: »Miten sinua valmistettiin?» J.n.e.

Tässä on turhaa ryhtyä kertaamaan tätä kuulustelua, sillä siinä ei esiinny mitään uutta, mitä ei olisi mestarimuurarin vihkiäismenojen yhteydessä jo varhemmin sanottu. Erikoisen tarkasti kysellään ja selostetaan Hiram Abiffin murhaa koskeva osa, joka on näiden vihkiäismenojen keskeisin ja tärkein tapaus, koska tulokas itse saa esittää tuota murhattua suurmestaria, jonka mukana oikea mestarimuurarin tunnussana kerrassaan katosi ja vapaamuurariparat saavat tyytyä väliaikaiseen tunnussanaan ja ikänsä kaiken etsiä oikeata, kunnes joskus heidän ihannevaltakuntansa, juutalaisten ja vapaamuurarien johtama maailmantasavalta toteutuu. Siinä juutalaiset ovat saaneet Palestiinan rajoittamattomin oikeuksin kansalliseksi kodikseen ja Siionin vuorelle on pystytetty uusi ja entistäkin mahtavampi ja loistavampi Salomon temppeli. Silloin vapaamuuraritkin katsovat löytäneensä kadoksissa olleen oikean mestarimuurarin tunnussanan, eikä heidän enää tarvitse rituaaliensa itkumuureilla valitella Juudan kansan karvasta kohtaloa.

Tähän päättyy vapaamuurarien vihkimismenojen, rituaalien ja seremonioiden selostus. Julkaisemme vielä kuvilla varustetun yhteenvedon vapaamuurariuden eri asteiden tunnusmerkeistä, otteista ja tunnuksista.

SINIRISTI

Päätoimittaja:

T. T. Karanko

Julkaisija:

Kustannus-Oy. Vasara

Helsinki. P. Roobertink. 10. Puh. 35 874.

Helsinki 1937 Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Kirjapainon Oy.